

NOTARITE KOJA 2018. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

I Koja koosseis ja juhtimistegevus

2018. aasta alguses ja lõpus oli Notarite Koja liikmete arv 93, ametitegevus oli peatatud kahel notaril.

Notarite Koja aastakoosolek toimus 16.03.2018. Erakorraline üldkoosolek toimus 23.11.2018 ja sellel võeti vastu uus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud protseduurireeglid ning sisekontrolli eeskiri.

Notarite Koja eestseisuse istungid toimusid aasta jooksul 9 korral.

II Kandidaaditeenistus

Kandidaaditeenistust koja juures jätkasid Aimi Leht, Eve Pötter ja Mall Vendel. Koja juures töötab kuni novembrini 0,5 kohaga Katrin Sepp, kes alates 01.12.2018 töötab täiskohaga. Notarikandidaadid osalesid koja ülesannete täitmisel, sh rahvusvahelise koostöö arendamisel, eelnõude kohta arvamuste ja ettepanekute koostamisel, abieluvararegistri üleandmise ettevalmistamisel, e-notar 3 ja kaugtõestuse projektide läbiviimisel ning koolituste korraldamisel.

III Notarite ametitegevus

2018. aastal tegid notarid kokku 322 972 ametitoimingut, mis on 2,3% rohkem kui 2017. aastal (315 704). 2018. aastal tehti notari kohta keskmiselt 3549 ametitoimingut. 2017. aastaga võrreldes suurenes ametitoimingute arv viies tööpiirkonnas. Enim suurenes toimingute arv Harjumaal (6,1%).

Järgnevas tabelis on toodud toimingute koguarv Eestis ja keskmine toimingute arv notari kohta aastatel 2007-2018.

Aasta	Toimingute koguarv Eestis	Notari kohta keskmiselt
2007	576 285	5 941
2008	460 602	4 606
2009	330 529	3 305
2010	290 081	2 991
2011	281 490	2 872
2012	285 565	3 006
2013	292 008	3 123
2014	296 474	3 205
2015	289 870	3 168
2016	292 247	3 212
2017	315 704	3 469
2018	322 972	3 549

Ametiteenuseid osutasid notarid 2018. aastal kokku 5603 korral (võrdluseks: 2017. a 3089 korral).

Täpsemad andmed ametitegevuse statistika kohta leiduvad käesoleva aruande lisades 1–7.

IV Notari teenuse kättesaadavus ja klienditeenindus

Teenuse kättesaadavusega 2018. aastal probleeme ei esinenud. Notariaalsete toimingute ooteaegade kindlakstegemiseks viidi septembris läbi veebipõhine ankeedi vormis küsitlus.

Küsitluse tulemustest nähtuvalt oli kinnisvaratehingute tegemine võimalik 1–3 tööpäeva jooksul 67% vastanud büroodes, Tallinna büroodest oli 52% vastanutest märkinud ooteaja pikkuseks 1–3 tööpäeva ja 43% ühe nädala.

Pärimismenetluse algatamise ooteaja pikkuseks oli 55% kõigi vastanute teatel kuni 3 tööpäeva. Tallinna büroodes oli ühenädalane ooteaeg 43% büroodest, 35% büroodest teatas ooteajaks kuni 3 tööpäeva.

Osaihingu asutamise ooteaja pikkuseks oli 54% büroodest 1–3 tööpäeva, Tallinna büroodest märkis 64% ooteaja pikkuseks ühe nädala.

Väljaspool notaribürood toimingu tegemise ooteaja pikkuseks märkis 45% kõigist vastanutest ühe nädala, kuni 3 tööpäeva 7% vastanutest. Tallinna büroodest oli 64% ooteaja pikkuseks kaks nädalat.

V Infotehnoloogia

- E-notar 3 ja kaugtõestuse projekt

2018. aastal alustati e-notar 3 ja kaugtõestuse projekti arendustega. Projekti rahastamise täistaotlus rahuldati 28.12.2017 ning arenduse riigihanke võitnud AS Andmevara alustas arendustöid 01.02.2018. Arendused valmivad 2019. aasta teises pooles, järgnevad ISKE ning turvaauditid.

Projekti rakendumine on kavandatud 01.02.2020, mil jõustuvad ka seadusemuudatused.

- E-notari infosüsteemi arendused

1. jaanuaril 2018 jõustus uus korteriomandi- ja korteriühistuseadus, millega seoses arendati uued X-tee teenused notaritele.

Märtsis rakendusid e-notaris abieluvararegistri arendused, mis võimaldavad notaritel registrikandeid teha.

Koostöös Ametlike Teadaannete infosüsteemi arendajatega loodi kevadel uus teate liik – pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamise teade.

Samuti lisandus kevadel e-notarile postiindeksite otsing, mida seni Maa-ameti poolt ei võimaldatud. E-notari arendaja leidis lahenduse, kuidas postiindeksite otsingut siiski e-notaris rakendada.

Suvel keskenduti notarite registri arenduse analüüsile, register valmis 1. oktoobriks.

Aasta teises pooles tegelesid e-notari arendajad haldusreformist tuleneva vajadusega võimaldada ligipääs reformi käigus tekkinud uute kohalike omavalitsusüksuste ametnikele.

Septembri alguses valmis võimalus notaritel esitada e-notari kaudu äriregistrile andmeid ühingute tegelike kasusaajate kohta.

2018. aastal jõudis lõpule 2016. aastal alanud X-tee teenuste ülekolimise kuuendale versioonile.

Aasta lõpus valmis uute ID-kaartide tugi e-notaris, mille tulemusena on kasutajatel end võimalik autentida uute ID-kaartidega.

Lisaks mainitud suurematele arendustele viidi lõpuni ka ca 150 väiksemat arendust ja veaparandust. Regulaarselt toimusid e-notari töörühma kohtumised, kus vaadati üle tehtud arendused ja arutati kasutajatelt laekunud ettepanekuid.

- Pärimisregistri tegevus

2018. aasta jooksul tehti pärimisregistrisse kokku 31 225 kannet, millest enamuse tegid notarid e-notari kaudu. Pärimismenetluse algatamise kandeid tehti 10 284, pärimistunnistuse tõestamise kandeid 10 352, pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamise kandeid 15, Euroopa pärimistunnistuse tõestamise kandeid kolm ja üks kanne Euroopa pärimistunnistuse kehtetuks tunnistamise kohta. Kohtud tegid pärandvara hoiumeetmete rakendamise ja lõpetamise kohta kokku 61 kannet.

Pärimisregistrisse tehti riigiportaali eesti.ee kaudu 232 koduse testamendi kannet.

Notarite Koda tegi 49 kannet kohtutäituri poolt enampakkumisel pärandvara ühisuse osa võõrandamise kohta ning 2 kannet Baseli testamendiregistri loomise konventsiooni alusel Leedust saabunud teate põhjal.

Euroopa Testamendiregistri (ENRWA) kaudu saabus Notarite Kojale kokku 116 päringut ning vaste leiti ühel juhul. Eesti notarid on teinud kokku 15 päringut, neist ühe Belgiasse, ühe Luksemburgi ja ülejäänud Vene Föderatsiooni.

Justiitsministeeriumi kaudu esitati õigusabitaotlusena üks päring.

- Abieluvararegister

2018. aasta 1. märtsil anti abieluvararegistri pidamine üle Notarite Kojale ning muutus registrisse kannete tegemine. Abiellumisel valitud varalahususe või vara juurdekasvu tasaarvestuse varasuhte kohta tehakse kanne abieluvararegistrisse automaatselt, kui abielukanne on rahvastikuregistri menetlustarkvaras allkirjastatud. Notariaalselt tõestatud abieluvaralepingu alusel teeb notar kanne abieluvararegistrisse e-notari kaudu.

Vahemikus 1. märtsist kuni 31. detsembrini on abielumisavalduse alusel tehtud 1536 kannet (registrikaardi avamine). E-notari vahendusel on tehtud 1168 kannet (registrikaardi avamised, avatud registrikaardile tehtud muutmis- ja paranduskanded).

Notarite Koda on abieluvararegistri menetlustarkvaras teinud 10 kannet: üks valesti avatud kaardi tühistamine, kaks paranduskannet (üks nime parandus, üks sisu parandus), kaks registrikaardi sulgemist ja viis registrikaardi avamist (neli kinnistusosakonnale edastatud teadet olid jäänud menetlusse võtmata ja ühe ametist lahkunud notari tõestatud abieluvaraleping kinnistusosakonnale edastamata).

Kokku esitati viis taotlust abieluvararegistrist lepingu ära kirja saamiseks. Taotlused esitasid Maksu- ja Tolliamet, pankrotihaldur ja paar kohtutäiturit.

Alates 2018. aasta sügisest võeti kasutusele teenus, mille alusel kustutatakse kanne automaatselt pärast seda, kui rahvastikuregistris on registreeritud ühe abikaasa surm või abielu lahutamine.

VI Notarite järelevalve, distsiplinaarasjad ja aukohus

2018. aastal toimus korraline kohapealne kontroll viie notari tegevuse üle.

Järelevalve aktides toodi välja järgmised positiivsed tähelepanekud:

- 1) Notariaalaktides sisalduvad lihtsasti arusaadavad selgitused, mis ei ole ainult väljavõtted seadusest, vaid on antud asjakohaselt lihtsas keeles. Samuti oli selgitustesse lisatud viiteid asjassepuutuvatele Riigikohtu lahenditele.
- 2) Notar selgitab kinnisvaratehingute tõestamisel läbi müüja kinnituste välja, kas lepingu esemega on seotud vaidlusi, kas lepingu esemel võiks olla varjatud puudusi ning kas kinnistule on olemas ligipääs.
- 3) Testamendid on põhjalikud ja sisust nähtub, et notar on inimesega põhjalikult rääkinud ja vestlusest nähtavaid asjaolusid ka notariaalakti kirja pannud. Kiiduväärt on, et notar on testamentidesse kirja pannud andmed testaatori sugulaste ja pereliikmete kohta ja mitmel juhul ka põhjendused, miks tehakse testament konkreetsele isikule. Testamentides on kirjas, et notar on selgitanud võimalust tunnistajate kaasamiseks.
- 4) Pärimisasjade lahendamisel väljastatakse pärimistunnistus esimesel võimalusel, ilma põhjuseta viivitusteta.
- 5) Pärimismenetluste raames saadetud kirjad on võimalusel vormistatud adressaadile arusaadavas keeles.
- 6) Tõestatud volikirjad vormistatakse selgelt sõnastatuna, mis tähendab, et nii volitatud isik kui isik või asutus, kellele volikiri esitatakse, saavad selle sisust lihtsasti aru.
- 7) Notar on kontrollinud kõiki vajalike registrite seise ja selgitanud välja vara kuulamise osaliste ühis- või lahusvara hulka.

Järelevalve aktides toodud negatiivsed tähelepanekud olid järgmised:

- 1) Notari menetluses on pärimismenetlusi, milles on pärimistunnistus pikemat aega väljastamata. Järelevalve läbiviijad juhtisid tähelepanu PärS § 171 lõikele 1, millest tuleneb, et notaril tuleb pärimistunnistus tõestada pärast pärijate väljaselgitamist.

Pärimistunnistuse väljastamata jätmine on lubatav ainult väga kaalukate argumentide olemasolul.

- 2) Liialt lühikesed tehinguks broneeritud ajad võivad tuua endaga kaasa ohu, et notaril ei ole piisavalt aega täita tõestamisest tulenevat selgituskohustust.
- 3) Mitmel notaril esines hoiustamise raamatu täitmisel hooletusvigu.

Kaugjärelvalve korras viidi notariaalsete toimingute ooteaegade kindlakstegemiseks septembris läbi veebipõhine ankeedi vormis küsitlus.

2018. aastal algatati distsiplinaarmenetlused Jaan Hargi, Maarika Pihlaku, Edgar Grünbergi ja Liina Vaidla suhtes. Jaan Hargi, Maarika Pihlaku ja Edgar Grünbergi osas lõpetati menetlused distsiplinaarsüüteo puudumise tõttu. Liina Vaidla suhtes algatatud distsiplinaarmenetlus jätkub 2019. aastal.

Aukohtu menetlusi 2018. aastal ei algatatud.

VII Koostöö Justiitsministeeriumi ja teiste ametiasutustega ning praktika ühtlustamine

Seoses õigusaktide muudatuste ettevalmistamise ja jõustunud seaduste rakendamisega jätkus koostöö Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi, Välisministeeriumi, samuti Riigikogu õiguskomisjoni ja teiste asutuste ametnikega.

Arvamused esitati järgmiste õigusaktide eelnõude ja väljatöötamiskavatsuste kohta:

- 1) Notariaadimäärustiku muutmise eelnõu (abieluvararegistriga seotud muudatused);
- 2) Tõestamisest tuleneva seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu;
- 3) Tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu;
- 4) Laeva lipuõiguse ja laevaregistrise seaduse muutmise ning tulumaksuseaduse ning nendega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus;
- 5) Rahvusvahelise sanktsiooni seaduse eelnõu;
- 6) Äriseadustiku jt seaduste muutmise seaduse eelnõu;
- 7) Asjaõiguse seaduse ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku muutmise seadus;
- 8) Ühinguõiguse revisjoni analüüs-kontseptsioon;
- 9) Perekonnaseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus;
- 10) Justiitsministri määruste muutmine (sh notariaadimäärustik, kohtutäiturimäärustik);
- 11) Justiitsministri 14. detsembri 2001. a määruse nr 97 „Välisriikide ameti-isikute loetelu, kelle kinnitatud või tõestatud volikiri on võrdne Eesti notari tõestatud volikirjaga“ muutmise eelnõu.

Notarite praktikas tekkinud küsimuste lahendamiseks pöördus Notarite Koda 2018. aastal järelepärimistega Justiitsministeeriumi, Siseministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, rahapesu andmebüroo, Maa-ameti jt asutuste poole.

Aasta jooksul toimusid arutelud justiitsministri, Justiitsministeeriumi asekanterite, vabakutsete talituse, eraõiguse talituse ja kohturegistrise talituse ametnikega.

Praktika ühtlustamist puudutavaid küsimusi arutati aktiivselt notarite õppepäevadel ja seminaridel. Juriidilisi küsimusi ja õiguspraktikat puudutavaid arutelusid kajastati Google keskkonnas asuvas Notariakadeemia foorumis. Samas keskkonnas asuvasse failikogusse on salvestatud koolitusmaterjalid ja -konspektid, mis on kättesaadavad kõigile Notariakadeemiaga liitunuile.

Jätkus Rahandusministeeriumi juures tegutseva rahapesu tõkestamise nõukoja töö, milles osales Eve Strang.

VIII Avalikud suhted ja sisekommunikatsioon

- Notaribüroode avatud uste päev ja Postimehe lisaleht Notar Bene

Euroopa tsiviilõiguse päeva tähistamise ja Euroopa Liidu Notariaatide Nõukogu (CNUE) projekti “Notarid kohtuvad kodanikega” raames toimus 24. oktoobril kolmandat korda notaribüroode avatud uste päev.

Avatud uste päeval osalesid kõik notaribürood. Nõu saamiseks pöördus notarite poole kokku 517 inimest. Tallinnas ja Harjumaal külastas notareid kokku 214, Pärnus 57, Tartus 54 ja Ida-Virumaal 40 inimest. Notari kohta toimus keskmiselt 6 ja büroo kohta 8 nõustamist.

Notarite poole pöördusid inimesed eeskätt kinnisvara, abiellumist ja abieluvara ning pärimist puudutavates küsimustes. Mitmed küsimused puudutasid ka ühinguõigust, näiteks osahingute osade võõrandamist, samuti äriühingute asutamist või lõpetamist. Pöörduti ka küsimustega registrile tegeliku kasusaaja teadete esitamise kohta, millega esines sel perioodil omajagu arusaamatusi.

Meedias kajastasid avatud uste päeva kokku 13 erinevat väljaannet. Notarite Koja pressiteate avaldasid Postimees, Delfi, Õhtuleht, samuti Sakala, Lõuna Postimees jt kohalikud väljaanded ning nii eesti- kui venekeelsed infoportaalid. Samuti jagati avatud uste päevade infot Notarbooki leheküljel.

12. oktoobril ilmus Postimehe lisaleht Notar Bene, milles andsid kokku kuues artiklis õigusala nõu viis notarit – Kristel Jänese, Priidu Pärna, Virgi Ojap, Heleriin Kulla ja Kirsty Laidvee. Artiklites käsitleti abieluvara ja pärimist puudutavaid küsimusi ning anti nõu kinnisvaratehingute ja volikirjade tegemiseks. Notar Bene lehte jagati klientidele ka notaribüroodes.

- Pressiteated ja avalikud esinemised

Pressiteateid Notarite Koja ja notarite tegevuse kohta edastati korduvalt Postimehele, Päevalehele, Äripäevale, BNS-ile, Eesti Rahvusringhäälingule ja kohalikele väljaannetele. Samuti vastati ajakirjanikelt laekunud küsimustele.

Vikerraadios ja Maalehes jätkas nõustamist ning lugejate küsimustele vastamist Priidu Pärna.

Artikleid ja selgitavaid kommentaare jagasid notarid ka mitmetes maakonnalehtedes ning ajakirjas 60+.

Lektoritena esinesid Tartu Ülikoolis Tiina Tomberg, Priidu Pärna, Edgar Grünberg ja Tiit Sepp ning Tallinna Tehnikaülikoolis Kristel Jänese. Samuti esinesid notarid ja kandidaadid muudel koolitustel ja infopäevadel.

Kanal2 saates Hommik esinesid septembrist detsembrini kokku 8 korral nõuandvate intervjuudega Merle Saar-Johanson (neljal korral), Anne Saaber (kolmel korral) ja Priidu Pärna (ühel korral). Saates tutvustati notari pakutavaid teenuseid, käsitleti kinnisvaratehingutega ja abieluvaraga seotud teemasid ning anti soovitusi, millele tehinguid tehes tähelepanu pöörata ja kuidas vältida pettusi. Samuti tutvustati saates notaribüroode avatud uste päeva.

1. juunil viis Rainis Int läbi seminari Soome saatkonna töötajatele teemal „Ülepiirilised pärimistoimingud“.

Eve Pötter ja Diana Verš osalesid 29. märtsil ja 14. novembril toimunud Õigusapteegi nõustamisel.

Meediakajastuste ulatusest, sagedusest ja tonaalsusest parema ülevaate saamiseks on käesolevale aruandele lisatud Balti Meediamonitooringu Grupi koostatud Notarite Koja meediaaudit (vt lisa 8).

IX Koolitused

2018. aastal toimus 9 notarite koolitust. Koostöös Tartu Ülikooliga toimus 6 koolitust, neist 3 kahes grupis. Koolitustel käsitleti lepinguõigust, abieluvaraõigust ja abieluvararegistrisse kannete tegemist, isikuandmete kaitse määrust, maksuõiguse muudatusi, pärimisõigust, rahvusvahelist eraõigust ja aktuaalseid Riigikohtu lahendeid.

Novembris toimunud notarite ja kohtunikuabide ühiskoolitusel osales 170 inimest. Populaarseks osutusid ka eraõiguse ja pärimisõiguse, lepinguõiguse, abieluvaraõiguse ja abieluvararegistri koolitused.

Täpsema ülevaate ülikooliga koostöös toimunud koolituste ja osalejate arvu kohta annab käesoleva aruande lisa 9.

25. jaanuaril korraldati koostöös kommunikatsiooniettevõttega Corpore praktiline meediakoolitus.

18.-22. aprillil toimus õppereis Strasbourgi. Kohtuti Euroopa Inimõiguse Kohtu ja Europarlamendi esindajatega ja Prantsusmaa notaritega. Õppereisist võttis osa 23 notarit.

2. novembril tähistas Eesti notariaat konverentsiga „Järgmine käik“ oma 25. aastapäeva. Konverentsil esinesid ettekannetega Saksamaa Liitvabariigi Notarite Kojast asepresident Richard Bock, Reformierakonna esimees Kaja Kallas, IT-ekspert Henrik Roonemaa ja akadeemik Jüri Allik.

Augustis toimus notarite suveseminar Uhtjärve Ürgoru Nõiariigis Võrumaal.

Veebruaris, mais, oktoobris ja detsembris toimusid koolitused bürootöötajatele.

- **Notarite Koja täienduskoolituse hindamisperioodi 2016-2018 kokkuvõte**

Täienduskoolituse läbimise hindamisel on aluseks Notarite Koja 26.03.2015 üldkoosolekul vastuvõetud notarite, kandidaatide ja notari asendajate täienduskoolituse korrast tulenev punktisüsteem.

Notarite koolitustelt (sh suveseminar) oli kolme aasta jooksul võimalik koguda punkte järgmiselt:

2016. aastal 68 punkti.

2017. aastal 55 punkti.

2018. aastal 52 punkti.

Kokku oli võimalik koguda 175 punkti. Keskmiselt notari kohta koguti 142 punkti.

Hinnatav pidi hindamisperioodil koguma vähemalt 100 punkti, et lugeda täienduskoolituse kohustus täidetuks.

Kolme aasta peale kogusid enim punkte Priidu Pärna (293), Aimi Leht (282), Eve Pötter (275), Tiina Tomberg (254), Edgar Grünberg (244) ja Tarvo Puri (244).

X Rahvusvahelised suhted

Eesti notarid ja notarikandidaadid osalesid rahvusvaheliste töögruppide tegevuses ja esinesid erialakonverentsidel. Muuhulgas osaleti Rahvusvahelise Notarite Liidu (UINL) ja Euroopa Liidu Notariaatide Nõukogu (CNUE) kohtumistel.

Aasta jooksul osaleti järgmistel UINL-i üritustel:

- 21.-22. juunil osales Ülle-Riin Raja UINL-i Euroopa Asjade Komisjoni (CAE) kohtumisel Madridis.
- 1.-2. oktoobril osales Merle Saar-Johanson UINL-i institutsioonide kohtumisel Buenos Aireses.
- 22.-24. novembril osales Rainis Int Euroopa Asjade Komisjoni (CAE) kohtumisel Viinis.
- 24. novembril esines Eve Pötter Viinis UINL-i Euroopa Asjade Komisjoni (CAE) kohtumisel ettekandega „Äriühingute digitaalne asutamine“.

Aasta jooksul osaleti järgmistel CNUE üritustel:

- 12. jaanuaril toimunud Futuroloogia Foorumi liikmete 4. kohtumisel Valencias osales Katrin Sepp.
- 31. jaanuaril osales Merle Saar-Johanson Vilniuses toimunud CNUE ja Balti notariaatide esindajate kohtumisel.
- 5. veebruaril toimunud CNUE uute tehnoloogiate töögrupi kohtumisel Berliinis osales töögrupi liige Katrin Sepp, kes esines ettekandega „Eesti notarid ja andmekaitse“.
- 23. märtsil osales notar Merle Saar-Johanson CNUE üldkogu istungil Brüsselis.

- 18. mail osalesid notarid Anne Saaber, Kersti Kulla ja Katrin Sepp ning Eve Strang seminaril „Euroopa nõuete rakendamise praktilised aspektid – rahapesu ja terrorismi

rahastamise ennetamine ja isikuandmete kaitse“ Vilniuses. Anne Saaber esines seminaril ettekandega rahapesu tõkestamisest ja Katrin Sepp isikuandmete kaitsest.

- 23. mail osales CNUE konkurentsioiguse töögrupi kohtumisel Brüsselis töögrupi liige Anne Saaber.
- 5.-6. juunil toimunud CNUE uute tehnoloogiate ja andmekaitse töögrupi kohtumisel Brüsselis osales Katrin Sepp.
- 8. juunil osalesid Eve Pötter ja Pirgit Laurits CNUE *Training III* juhtrühma kohtumisel Brüsselis.
- 15.- 16. juunil osales notar Merle Saar-Johanson CNUE peaassamblee kohtumisel Berliinis.
- 18. septembril osales CNUE uute tehnoloogiate töögrupi kohtumisel Brüsselis Katrin Sepp.
- 24. septembril osales Futuroloogia Foorumi 5. kohtumisel Budapestis foorumi liige Katrin Sepp.
- 3. oktoobril osales Eve Pötter CNUE *Training III* projekti juhtrühma kohtumistel Brüsselis.
- 12. oktoobril osales Katrin Sepp CNUE andmekaitse töögrupi kohtumisel Venelles'is.
- 23. oktoobril osales Eve Pötter CNUE ja Euroopa Komisjoni koostöös korraldatud perekonnaõiguse konverentsil, mille põhiteemaks oli abielu ja registreeritud kooselu varalised suhted.
- 22.-23. novembril osales Eve Pötter Euroopa Notarite Võrgustiku (ENN) kohtumisel Viinis.
- 6. detsembril osales Merle Saar-Johanson CNUE üldkogu istungil Brüsselis.

Aasta jooksul osaleti järgmistel muudel välisüritustel:

- 16.-17. märtsil esines Eve Pötter Würzburgi ülikoolis Saksamaal toimunud ühinguõiguse konverentsil ettekandega „Äriühingute asutamine digiajastul“.
- 25.-26. aprillis osales Andrei Lössenko Venemaa notariaadi 25. aastapäeva kongressil Moskvast.
- 17.-18. mail esines Eve Pötter Trieris Euroopa Õiguse Akadeemia (*Academy of European Law: ERA*) pärimisõiguse seminaril ettekandega „Piiriülese pärimise planeerimine“.
- 06.-08. septembril osales Andrei Lössenko Kiievis toimunud Ukraina notariaadi 25. aastapäeva konverentsil
- 21.-22. septembris Riias toimunud Läti notariaadi 25. aastapäeval osalesid Anne Saaber ja Eve Strang.
- 18.-19. oktoobril esines Eve Pötter Viinis Euroopa Õiguse Akadeemia (*Academy of European Law: ERA*) ja Austria Riigikohtu korraldatud andmekaitse seminaril ettekandega „Andmekaitse kohtusüsteemis“.
- 28. novembril tutvustasid Riias Läti Notarite Koja töötajad ja IT-arendajad Robin Lõole, Katrin Valvikule ja Kaitti Persidskile Läti kaugtõestuse lahenduse info-tehnoloogilist ja õiguslikku poolt.
- 9.-12. detsembril Sankt-Peterburgis toimunud seminaril osalesid Andrei Lössenko ja Tatjana Boitsova. Andrei Lössenko esines seminaril ettekandega „Eetilised ja imagooloogilised aspektid notari tegevuses“.
- 13.-14. detsembril osales Eve Pötter Euroopa Justiitskoostöö Võrgustiku (EJN) kohtumisel Viinis.

Toimused järgmised visiidid Eestisse:

- 31. mail tutvustasid Katrin Sepp ja Tarvo Puri e-notarit delegatsioonile Kaimanisaarelt.
- 16. juulil toimus Notarite Kojas kohtumine CNUE asepresident Pierre-Luc Vogeliga. Külalisi võtsid vastu Merle Saar-Johanson, Katrin Sepp ja Eve Pötter.
- 28.-30. augustil toimus Kasahstani Justiitsministeeriumi esindajate visiit Eestisse. Kohtumistel Notarite Kojas, Merle Saar-Johanson ja Heleriin Kulla notaribüroodes ning RIK-is tutvuti notariaadi aktuaalsete tegevuste ja notarite tööga. Kojas osalesid kohtumisel Eve Strang, Kaitsu Persidski ja Eve Pötter.
- 4. septembril tutvustas Eve Pötter Notarite Kojas toimunud kohtumisel Panama delegatsioonile Eesti notariaadi töökorraldust.
- 8. novembril toimus Justiitsministeeriumis kohtumine Kasahstani delegatsiooniga, kus notariaadi töökorraldust ja notarite pädevust tutvustas Eve Pötter.
- 12. novembril tutvusid Ukraina Notarite Kojas esindajad Eesti notariaadi korraldusega. Külalisi võtsid Notarite Kojas vastu Eve Strang ja Eve Pötter.
- 11. detsembril toimunud kohtumisel AS PricewaterhouseCoopers nõunikega andsid seoses Eesti rahapesu tõkestamise riskimeetmete analüüsi koostamisega Eve Pötter ja Mall Vendel ülevaate notarite hoolsusmeetmetest.

XI Dokumendihoidla tegevus

Dokumendihoidla 2018. aasta tegevuse põhieesmärgiks oli jätkuvalt notaribüroodelt hoiustamist vajavate dokumentide ja arhiivaalide vastuvõtmine ja nende säilivuse tagamine. Aasta jooksul võeti dokumendihoidlasse vastu ja korrastati edasiseks säilitamiseks üle 14 000 toimiku, millega senise tegevuse tulemusena säilitamisele võetud toimikute kogumaht kasvas *ca* 280 000 toimikuni.

2018. aasta lõpuks oli dokumendihoidlasse säilitamiseks antud notaridokumentide maht *ca* 6762 jrm, mis moodustab ligikaudu 67,3% hoiupinna üldmahust (vt Lisa 10).

Vastuvõetud dokumentide hoiustamise kõrval on teiseks oluliseks tegevusvaldkonnaks arhiivipäringutele vastamine. Ühe kalendrikuu jooksul väljastati keskmiselt 1150 lehe mahus dokumente ja koopiaid.

Notaridokumentide nõuetekohaseks korrastamiseks tarniti möödunud aasta jooksul notaribüroodele üle 1180 arhiivikarbi ja enam kui 8300 toimikukaant.

XII Avaldused, järelepärimised ja kaebused

Endiselt oli suur Notarite Kojale esitatavate hoiatuste hulk – neid laekus kokku 694 (võrdluseks: 2017 – 690, 2016 – 536). Samuti laekus e-posti ja tavaposti teel mitusada notarite tegevusega seotud järelepärimist.

Enim järelepärimisi esitati pärimisõiguse ja pärimisregistri andmete kohta. Tavapäraselt oli rohkesti küsimusi perekonnaõiguse, notari tasu ning apostillimise kohta. Aasta alguses oli rohkesti küsimusi jõustunud korteriomandi- ja korteriühistuseaduse kohta.

Mõnevõrra laekus kojale päringuid notaribüroodes PPA isikuandmete töötlemise põhjuste kohta. Väljaspool tööülesannete täitmist isikuandmete töötlemise juhtumeid ei esinenud.

Samuti laekus kojale telefoni ja e-posti teel hulgaliselt järelepärimisi notaribüroodest. Enamasti olid need seotud pärimisõiguse ja pärimisregistris sisalduvate andmete, perekonnaõiguse, ühinguõiguse, apostillimise ning välisriikide dokumentidega.

2018. aastal laekus kojale notarite tegevuse kohta kokku 28 kaebust (võrdluseks: 2017 – 18, 2016 – 34). Seega on kaebuste arv võrreldes eelmise aastaga tõusnud, jäädes siiski alla üle-eelmise aasta kaebuste arvule. Osade kaebuste puhul on klient vajanud hoopis ametitoiminguga seotud

lisaselgitusi, mõnel juhul on olnud tegemist kommunikatsiooniprobleemiga. Mitmed sellised kaebused lahendasid notarid operatiivselt, saates kliendile selgitava kirja.

XIII Muu tegevus

- Asendajate määramine

2018. aastal määrati kokku 114 korral, neist koja teenistuses olevaid kandidaate 97 juhul. Notareid asendati kandidaatide poolt kokku 352 tööpäeva (võrdluseks: 2017 – 350, 2016 – 291).

Kolme notarikandidaadi keskmiseks asenduskoormuseks kujunes 117 tööpäeva. Seega moodustas notarite asendamine koja juures teenistuses olevate kandidaatide tööajast kokku ligemale 52%.

Asenduspäevade statistika 2018. aastal:

Kandidaat	Asenduspäevad 2018
Aimi Leht	129
Mall Vendel	122
Eve Põtter	101

- Notari tasu maksmisest vabastamine

2018. aastal vähenes notari tasu maksmisest vabastamiste arv ja summa. Tasu maksmisest vabastati 59 isikut kokku 7256 euro ulatuses. Klientide poolt tagastati kojale 279 eurot. Keelduvate otsuste arv on samuti vähenenud: 9 keeldumist aasta jooksul (võrdluseks: 2017 – 19 ja 2016 – 12).

Võrdluseks – 2017. aastal vabastati notari tasu maksmisest 86 isikut kokku 9277 euro ulatuses. Klientide poolt tagastati kojale 676 eurot. 2016. aastal vabastati notari tasu maksmisest 92 isikut kokku 11 268 euro ulatuses ning kojale tagastati 1224 eurot.

- Toetati ajakirja Juridica väljaandmist, õigusteadlaste päevade korraldamist, Eesti Harjatuskohtu Seltsi, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna üliõpilaste osalemist rahvusvahelisel harjatuskohtuvõistlusel ja Sihtasutust Hille Tänavsuu Vähiravifond „Kingitud Elu“.